

PROIECT DE LECȚIE

Școala: Școala Gimnazială „Lucian Blaga” Jibou

Propunător: prof. Pop-Cozac Sorina

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a VIII-a

Subiectul lecției: „ Izvorul nopții” de Lucian Blaga

Text suport: „ Izvorul nopții” de Lucian Blaga

Tipul lecției: formare de priceperi și deprinderi

Scopul lecției: cultivarea interesului pentru lectură și a plăcerii de a citi, a gustului estetic în domeniul literaturii.

DEMERSUL DIDACTIC

1. MOTIVAȚIA: este o lecție valoroasă din perspectiva metodelor activ– participative, în sprijinul dezvoltării interesului pentru lectură și a gustului estetic; lecția se sprijină pe priceperile și deprinderile deja formate în decodarea mesajului artistic și urmărește, în principal, perfecționarea continuă a capacității de comunicare prin valorificarea noțiunilor însușite și de investigare a unui text literar.

2. COMPETENȚE GENERALE:

- ❖ Receptarea mesajului oral în diferite situații de comunicare;
- ❖ Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situații de comunicare monologată și dialogată ;
- ❖ Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse;
- ❖ Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse.

3. COMPETENȚE SPECIFICE:

1.4. sesizarea particularităților lexico-gramaticale ale unui mesaj ascultat

1.5. aplicarea principiilor ascultării active în manifestarea unui comportament comunicativ adecvat;

2.2. utilizarea în mod nuanțat a categoriilor lexicale într-un mesaj oral

3.1. dovedirea înțelegerii unui text literar sau nonliterar, pornind de la cerințe date

4. OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

a) cognitive:

- să citească expresiv poezia;
- să asigure coerența ideilor exprimate;
- să recunoască procedeele artistice, specificând rolul acestora în text;
- să sesizeze structura operei lirice ;
- să descopere informațiile esențiale din textul dat;
- să identifice trăsăturile operei lirice;
- să-și exprime opiniile în legătură cu anumite aspecte din text .

b) afective :

- să distingă farmecul operelor blagiene;
- să formuleze impresii în urma interpretării textului;
- să integreze informațiile într-un sistem propriu de valori;
- să manifeste interes și curiozitate față de actul comunicării/lecturii.

c) psihomotorii:

- să reacționeze complex prin aplicarea modelului și în alte situații.

5. EVALUAREA: observarea sistematică, evaluarea orală, evaluarea scrisă;

6. RESURSELE ȘI MANAGEMENTUL TIMPULUI

A. Resurse materiale: *Limba și literatura română* – manual pentru clasa a VIII-a; fișe de lucru; tabla

B. Resurse de timp: - timpul de desfășurare: 50 de minute

METODE ȘI PROCEDEE: conversația euristică, lucrul cu manualul, lectura selectivă și explicativă, învățarea prin descoperire, cadranele, ciorchinele, copacul cu idei, acvariul sentimentelor, Frisco, Metoda Scherlock Holmes;

7. BIBLIOGRAFIE:

1. BLAGA, Lucian, *Poezii*, București, Editura Cartea Românească, 1982;
2. PAMFIL, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Pitești, Editura Paralela 45, 2003;
3. SÂMIHĂIAN, Florentina; DOBRA, Sofia et ali, *Caietul elevului* (clasa a VIII-a), București, Editura Humanitas, 2006.

SCENARIU DIDACTIC

Cadrul de învățare	Timp de lucru	Activitatea profesorului	Activitatea elevului	Metode și procedee
1.Moment organizatoric	2'	1. Moment organizatoric - organizarea clasei și asigurarea climatului necesar bunei desfășurări a lecției;	Elevii se pregătesc pentru lecție	Conversație
2.Verificarea cunoștințelor anterioare și a temei pentru acasă	5'	2. Se verifică tema pentru acasă a elevilor și se fac aprecieri asupra modului în care elevii au rezolvat tema;	Ei citesc tema pentru acasă, analizând cele efectuate.	
3.Captarea atenției	4'	3. Captarea atenției: Elevilor li se citește un fragment și li se cere să-l explice: „Poetul este nu atât un mântuitor al cuvintelor. El scoate cuvintele din starea lor naturală și le aduce în starea lor de grație.” (<i>Elanul</i>	Elevii explică înțelesul citatului dat; identifică mai multe cuvinte: prăpastia (adâncimea necunoscută; profunzimea etc.) Dumnezeu –(iubire)	Spargerea gheții (gândirea activă)

<p>4.Desfășurarea lecției</p>	<p>12'</p>	<p><i>Insulei</i> Lucian Blaga)</p> <p>Se cere să găsească unul sau câteva cuvinte care ies “din starea lor naturală” din fragmentul de poezie dat.</p> <p>“Nu-mi presimți iubirea când privesc cu patimă-n prăpastia din tine și-ți zic: O, niciodată n-am văzut pe Dumnezeu mai mare!?” (Lucian Blaga <i>Nu-mi presimți?</i>)</p> <p>Anunțarea subiectului lecție și a obiectivelor: După cum v-ați dat seama, astăzi vom vorbi despre iubire. Anunță obiectivele operaționale ale lecției (1, 2, 3, 4, 5, 6).</p> <p>Se va explica elevilor că trebuie să identifice aspecte specifice iubirii și în poezia “<i>Izvorul nopții</i>”, de Lucian Blaga, deoarece în această oră vor studia semnificațiile textului poeziei “<i>Izvorul nopții...</i>”;</p> <p>Elevii vor nota titlul lecției în caiete: “<i>Izvorul nopții</i>”, de Lucian Blaga</p> <p>Se citește textul poeziei.</p>	<p>Elevii scriu titlul lecției în caiete</p> <p>Ei ascultă lectura profesorului, urmărind în manuale, apoi citesc.</p> <p>Elevii analizează titlul,</p>	<p>Reflecția (gândirea critică)</p> <p>Conversația; Explicația; Cadranele; Ciorchinele; Acvariul sentimentelor; Copacul cu idei; Frontal; Pe grupe;</p>
-----------------------------------	------------	---	---	---

TITLUL (sub lupă)

Profesorul propune o analiză sub lupă a titlului „Izvorul nopții”

IZVÓR, izvoare, s.n. 1. Apă subterană care iese sau țâșnește la suprafața pământului; fântână. 2. Loc de unde izvorăște la suprafața pământului un izvor (1), o apă curgătoare; începutul unui râu; obârșie. 3. Sursă de lumină sau de căldură. 4. Fig. Lucru din care provine ceva; origine (a unui lucru); sursă. 5. Document, text original (istoric, științific).

Li se adresează o serie de întrebări-suport pentru a facilita înțelegerea monologului epic:

1. Cum debutează poezia?
2. Care este momentul zilei și locul unde eul liric își contemplă iubita?
3. Care este simbolul central al poeziei? Care este cuvântul cheie al textului?

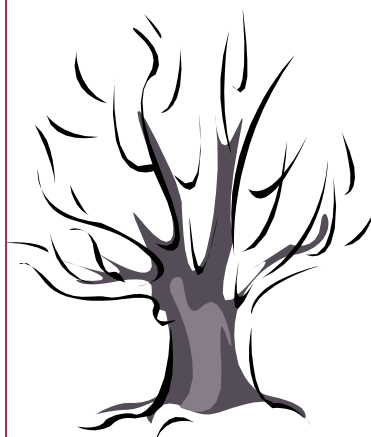
exprimându-și ideile.

1. Opera debutează cu substantivul obținut prin schimbarea valorii gramaticale din adjectivul *frumoaso*, substantiv aflat în cazul V. Poezia este concepută ca o adresare directă către ființa iubită prin intermediul careia eul liric își exprimă direct sentimentele de admirație
2. Momentul contemplării persoanei iubite este seara iar poetul stă culcat cu capul în poala acesteia, deci remarcăm ipostaza statică
3. Ochii iubitei, cuvânt ce apare repetat de trei ori în doar cele 11 versuri ale operei lirice. Ochii „adancii” și „negri” ai iubitei îi apar poetului ca

	10'		<p><i>izvor</i> al nopții universale, izvor ce revarsă <i>tainic</i> (epitet expresiv) asupra lumii întunericul. Iubirea îndrăgostitului este profundă, iubita lui este considerată ca centru al universului, căci prin metafora „lumina mea” din ultimul vers, eul liric se simte călăuzit de aceasta într-o lume plină de nesiguranță și pericole.</p>	Metoda Frisco
	3'	<p>Elevii vor fi împărțiți în patru grupe;</p> <p>Ei vor primi o fișă de lucru după metoda “cadranelor”, fiecare cadran conținând sarcini de lucru pentru fiecare din cele patru echipe.</p> <p>Fiecare echipă va rezolva sarcinile primite. (fișa 1).</p> <p>Un alt joc didactic propus elevilor pentru a le solicita creativitatea este</p> <p>Frisco</p>	<p>Elevii vor lucra perechi, completând cerințele din cadrane.</p> <p>Elevii vor juca situațiile</p>	

		<p>Li se propune elevilor să joace o atitudine față de ideea de iubire.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Optimistul va fi sigur pe sine și pe situație; 2. Realistul va căuta soluții pro / contra; 3. Exuberantul va fi încântat de situație, fie ea și dificilă. 4. Pesimistul va plânge, sigur că problema e de nerezolvat; 5. Scepticul nesigur, se îndoiește . 	prezentate.	
5. Retenția și transferul	7'	<p>Fișă de evaluare (fișa 2)</p> <p>Sherlock Holmes</p> <p>Pentru a implica și creativitatea copiilor, se propune un alt joc Scherlock Holmes, prin care elevii vor avea de selectat, din seria propusă, câteva dintre proverbele sau citate , ce se potrivesc textului.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cu dragostea nu-i de glumit. • Chiar și printre ghimpi se nasc trandafiri. • „Să-ți spun ce este dragostea adevărată. E credință oarbă, umilință fără preget, supunere desăvârșită, încredere și dăruire împotriva ta însuși, împotriva lumii întregi. „(Charles Dickens) 	Elevii citesc proverbele, le identifică pe cele care se potrivesc textului și argumentează alegerea.	<p>Metoda Sherlock Holmes</p> <p>activitatea pe grupe</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • „Iubirea este înrudirea omului cu Dumnezeu. Ea unește la maxim persoanele umane fără să le confunde. În iubire se arată plenitudinea existenței.” (Dumitru Stăniloiaie) • Pentru dragostea unui trandafir, trebuie să suporti spinii. (proverb turcesc) • Tot ce contează în viață în mod deplin și dureros este iubirea. • Iubirea înseamnă să ne descoperim în alții și să fim încântați de această descoperire. • Iubirea înseamnă să renunți la frică. 		
6. Notarea Explicarea temei pentru acasă	5' 1'	<p>Notarea</p> <p>Explicarea temei pentru acasă</p> <p>Elevii vor avea să-și exprime părerea privind afirmația: Umbrele seamănă cu întunericul, dar sunt fiicele luminii.</p> <p>Debriefing (analiza activității, experiențele dobândite și aplicabilitatea lor)</p>	<p>Fiecare elev va desena câte o frunză : pe ramuri dacă i- a plăcut lecția sau lângă rădăcina copacului dacă nu i-a plăcut</p>	

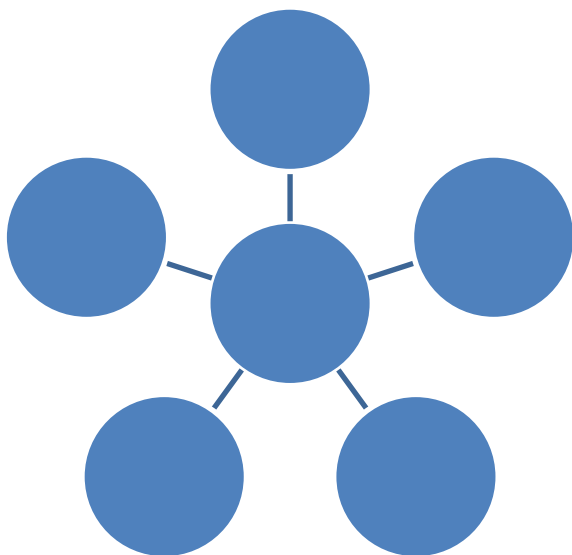
Fișă de lucru (1)

ECHIPA NR.1 Imaginați-vă că în acvariul de mai jos se află toate sentimentele pe care le poate avea o persoană, de orice natură ar fi ele. Selectați acele sentimente pe care le transmite fiecare dintre cei doi participanți la dialogul imaginar, prezentat în versurile lecturate.	ECHIPA NR.2 Selectați, din textul studiat, mijloacele de expresivitate: imagini artistice și figuri de stil, explicând semnificația uneia dintre ele.

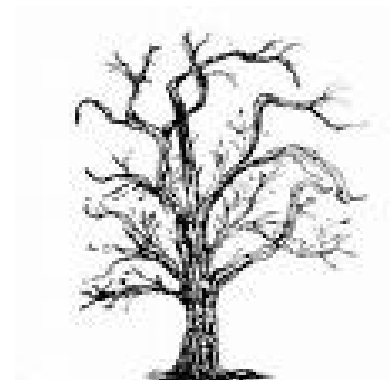
ECHIPA NR.3

Completați un ciorchine cu elemente care aparțin (sunt asociate) iubitei, identificate în text. Explică semnificația / prezența uneia în text.

ECHIPA NR.4

I. Propun sa comparăm iubirea cu un copac. Crengile copacului, pornind de la cele de jos, ar putea reprezenta etapele iubirii. Scrieți, pentru fiecare creangă a copacului de mai jos, cât mai multe particularități specifice etapelor din evoluția acestui sentiment.

Fișă de evaluare (2)

Selectați, din seria propusă, unul/câteva dintre proverbele sau citatele date, care se potrivesc textului.

- „Cu dragostea nu-i de glumit”.
- „Chiar și printre ghimpi se nasc trandafiri”.
- „Să-ți spun ce este dragostea adevărată. E credință oarbă, umilință fără preget, supunere desăvârșită, încredere și dăruire împotriva ta însuși, împotriva lumii întregi” (Charles Dickens).
- „Iubirea este înrudirea omului cu Dumnezeu. Ea unește la maxim persoanele umane fără să le confunde. În iubire se arată plenitudinea existenței” (Dumitru Stăniloie).
- „Pentru dragostea unui trandafir trebuie să suporti spinii” (proverb turcesc).
- „Tot ce contează în viață în mod deplin și dureros este iubirea”.
- „Iubirea înseamnă să ne descoperim în alții și să fim încântați de această descoperire”.
- „Iubirea înseamnă să renunți la frică”.